

ਵੀਰਵਾਰ, 29 ਅਗਸਤ, 2024

14 ਭਾਦੋਂ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 556
ਬਿਕਰਮੀ 2081

ਜਿਲਦ/VOL. : 73

ਅੰਕ/NO. : 88

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ)	0181-5097305
ਕੰਪਿਊਟਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

DAILY NAWAN ZAMANA • THURSDAY, 29 AUGUST, 2024

ਜਲੰਧਰ

YouTube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawanzamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫ਼ੇ : 12

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਹਾਕੁੰਭ

ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2024

(ਸੀਜ਼ਨ-3)

ਕੌਮੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ

29 ਅਗਸਤ, 2024 ਨੂੰ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਵਾਰ ਹੀਰੋਜ਼ ਸਟੇਡੀਅਮ, ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ
ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਰਸਮੀ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਨਗੇ

37 ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਉਮਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

5 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ

ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ

₹ 9 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਰਾਸ਼ੀ

ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ

1 ਸਤੰਬਰ - 10 ਸਤੰਬਰ, 2024

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ

15 ਸਤੰਬਰ - 22 ਸਤੰਬਰ, 2024

ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ

11 ਅਕਤੂਬਰ - 9 ਨਵੰਬਰ, 2024

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ

ਵਾਰੰਟਰ, 29 ਅਗਸਤ 2024

ਝਾਰਖੰਡ 'ਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਸਰਗਰਮ

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੌਕੌਤਕੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਪਈ ਸੋਰੇਨ ਨੇ 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 26 ਅਗਸਤ ਦੀ ਰਾਤ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚੰਪਈ ਸੋਰੇਨ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਬੂ ਸੋਰੇਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੇ। ਕੱਦਾਵਰ ਨੇਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਦੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿਗ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ ਗਈ। ਹੋਮੰਤ ਸੋਰੇਨ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮੰਤ ਲਈ ਕੁਰਸੀ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲੱਗੇ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ, ਪਰ ਆਖਰ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਝੋਲੀ 'ਚ ਹੀ ਪੈਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ।

ਚੰਪਈ ਸੋਰੇਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਆਗੂ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਗਏ, ਉਹ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਚਲ ਗਏ। ਦੋ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਸਾਂਸਦ ਰਹੇ ਕੱਦਾਵਰ ਆਗੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਮਰਾਂਡੀ 2006 ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਸ਼ਿਬੂ ਸੋਰੇਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੰਬਰ ਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ, ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਰਹੇ ਦੁਲਾਲ ਭੁਈਆਂ, ਕੁਣਾਲ ਸਾਂਡੇਗੀ, ਸੀਤਾ ਸੋਰੇਨ ਵਰਗਿਆਂ ਦਾ ਹੋਇਆ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ। ਅਸੰਥਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਵੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਖਣਿਜਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹੱਲ ਹੈ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਭਾਨੀ ਨੂੰ ਹਸਦੇਵ ਕੋਇਲਾ ਖਾਣ ਤੇ ਬੈਲਾਡੀਲਾ ਲੋਹਾ ਖਾਣ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਸਦੇਵ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਭਾਨੀ ਨੇ ਬਾਕਸਾਈਟ ਵਿਚ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਗਿਰੀ ਪਹਾੜ ਖੋਹ ਕੇ ਅਭਾਨੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਗੀ। 2014 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਸੀ, ਤਦ ਗੋਡਾ ਵਿਚ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਹਿਲਹਾਉਂਦੀ ਫਸਲ 'ਤੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਅਭਾਨੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਭਾਨੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸਾਰੰਡਾ ਜੰਗਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਲੋਹੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲਾਬੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਹੁਣ ਚੰਪਈ ਸੋਰੇਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੁਰਾਣੀ ਤੇ ਨਵੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦਾ ਮਿਲਗੋਭਾ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ

ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ/ਖਬਰਾ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 'ਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਟਾਰੀ 'ਚੋਂ ਉਹੀ ਸੱਪ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਾਂਗ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲੱਗੇ ਕੁਝ ਕੁ ਹਲਕੇ ਫਟਕਿਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੇ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਕਰਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, 2024 ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣ-ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਹੀ ਇਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੌਡਾ ਅੱਕ ਚੱਬਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਚ ਇਹ ਦਰਜ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਮੋੜਨਾ। ਮਤਲਬ, ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ/ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼/ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਟਿਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕੜੀ 'ਚ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਫੰਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਗਰੰਟੀਬੁਢਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਚ ਨਾ ਆਏ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲਾਭ 'ਚ ਹੀ ਲੰਘਾਉਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਛੋਟੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਖਿਲਾਫ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ/ਭੰਡੀ ਪੁਚਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੁਹਿਮ ਚਲਾਈ ਗਈ।

ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ; ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢਣਾ, ਕੇਮਰੋਰਾਂ (ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ) ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ, ਗਰੀਬਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਅਮੀਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ, ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਕਾਲ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਮਾਉਣਾ, ਰੋਕੜੀ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇਣਾ, ਆਤਮਘਾਤੀ ਕਦਮ, ਕੀ-ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਕੇ ਗਿਆ। ਮੋਦੀ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕਹਿਣ ਤੱਕ ਗਏ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਬਹਾਲੀ ਵਰਗੀ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮੀਮ 'ਚ ਗਲਤਾਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਟੈਕਸ-ਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਵੱਡੇ ਡਟਕੇ ਨੇ ਸਰੀਂ ਹੋਰ ਝੰਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ 4-5 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਤੇ-ਨਜ਼ਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ

ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਤੇ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਾਲੀ ਰਿਹੋਰਟ ਵੇਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾ ਕੇ ਪੁਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਦਕਿ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ-ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੁਚਾਰ ਨਿਹਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਮਹੌਲੇ 'ਚ ਉਕਤ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਤੇ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਲਗੋਭਾ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਜੇ 01 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰਤ ਟਿੱਪਣੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਆਵੇ। ਹਾਂ, ਜੇ ਕੁਝ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ/ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ/ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਮਿਲਗੋਭਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਤੇ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਕੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਕਿੰਨਾ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੀ ਨਫਾ-ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

01 ਜਨਵਰੀ, 2004 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ 1972 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਲੀ ਓ ਪੀ ਐੱਸ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਸ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀਬੁਢਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਰਹਿਤ ਹੈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਇਵਜ਼ 'ਚ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਕਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਲੰਮਾ ਉਮਰ

ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਵਜ਼ 'ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਾਸ਼ੀ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। 01 ਜਨਵਰੀ, 2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਅੰਦਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਗਰੰਟੀਬੁਢਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਤਨਖਾਹ ਦੀ 10 ਫੀਸਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ (Funded/contributory) ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਕੁੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ 'ਚ ਲਾਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਮਿਲਗੋਭਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣੀ, ਇਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ ਯੂ ਪੀ ਐਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਟੀ.ਵੀ. ਸੋਮਨਾਥਨ (ਹੁਣ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਸੈਕਟਰੀ) ਦੇ ਉਸ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਾਚਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਬਹੂ ਜੋ ਕਿਹਾ; ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਯਕੀਨਨ ਵਿੱਤੀ ਪੱਖੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਹੈ...ਇਹ ਉਸੇ ਅੰਸ਼ਦਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Contributory Scheme) ਦੇ ਚੋਟੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਹੋ Critical difference ਹੈ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਦਾ ਨਾਲੋਂ। ਓ ਪੀ ਐੱਸ (ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ), Unfunded, Non-contributory ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ, ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਇੱਕ Funded, contributory ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਫ਼ਰਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਯਕੀਨ-ਦਹਾਨੀ ਦੇਣੀ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਾ ਛੱਡਣਾ...ਸਗੋਂ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਦਾ ਵਾਧੇ ਅੰਦਰ ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਤੇ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਮ ਅੰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਤਹਿਤ, ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ, ਪਰਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਹਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰੰਤੂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਦਬਾਅ ਸਦਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਹੀ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਉੱਤਮ, ਓ ਪੀ ਐੱਸ ਅੰਦਰ ਮਹਿਗਾਈ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੁਢਾਪਾ ਭੱਤਾ, ਐੱਲ ਟੀ.ਸੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੈਨਸ਼ਨ ਗੀਵੀਜ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ/ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ 'ਚ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖੁੱਭ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਅੰਦਰ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਉੱਕੀ-ਪੁੱਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਜੋ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰੋਲ ਅੱਖਾਂ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਮੁਤਾਬਕ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਰਵਿਸ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ 'ਚੋਂ 360 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਪਏ ਅੰਸ਼ਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰਾਸ਼ੀ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ, ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਕੋਰ ਨੀਤੀ ਏਜੰਡਾ ਸੰਪੱਰਕ ਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰਿਵਿਊ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਹੋਰਟ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਯੂ ਪੀ ਐੱਸ ਰਾਹੀਂ, ਸਮਰਾਜੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿੱਕੜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟੀ ਕੋਰ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ। ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਜਦ ਸਾਲ 2001 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਬੀਜੇਪੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਯਸ਼ਵੰਤ ਸਿਨਹਾ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਜੋ ਕਿ 01, 2004 ਤੋਂ ਐੱਨ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ), ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਰੁਪੀ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਦਰਜ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ/ਸਕੀਮਾਂ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣੀ ਹੈ, 'ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕਾ ਦੀ' ਅਤੇ ਦੂਜੀ 'ਲਾਭ/ਆਦਾਇਗੀ ਗਰੰਟੀ ਕਰਕਾ ਦੀ'। ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਦੇਸ਼, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਹੀ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਜੰਮਮ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 98145-35005

ਜਸ ਪਾਲ

ਬਟੂਆ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ

ਮੈਂ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਪਾ ਵਿੱਚ ਬਤੌਰ ਤਵੜੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਮੈਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਗਾਂਹ ਸ਼ਾਮਨਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਵੈਸਿਗ ਲਈ ਪਾਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬੇਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਟ੍ਰੇਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਟ੍ਰੇਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਪਲੇਟ ਫਰਾਮ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਦੀ ਬਾਹਰ ਦੀ ਪੇਂਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਬਟੂਆ ਕੱਢ ਸਕੂਟਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰਚੀ ਕੱਢ ਆਪਣੀ ਪੇਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲਈ ਤੇ ਬਟੂਆ ਆਪਣੀ ਪੇਂਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਸੀਟ 'ਤੇ ਥੋਠੇ ਹੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਕੂਟਰ, ਸਕੂਟਰ ਸਟੇਂਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਰਚੀ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਪਰਚੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪੇਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਬਟੂਆ ਲੈਣ ਲਈ ਹੱਥ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਰਸ ਮੰਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਾਏ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਅਜੇ ਗੱਡੀ ਨਿਕਲ ਫਰਾਮ 'ਤੇ ਹੀ ਰੁਕੀ ਸੀ, ਪਰਸ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਸ਼ਾਇਦ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਰਸ ਪੇਂਟ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਰਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਸੀ। ਸੀਟ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਿਪਾਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ

ਗਿਆ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਆ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਬਟੂਆ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਪਰਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ, ਅਡੋਟੀ ਕਾਰਡ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕਾਰਜਾਤ ਸਨ। ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਡੋਟੀ ਕਾਰਡ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜਾਤ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਫਿਕਰ ਹੈ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਈ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡਾ ਬਟੂਆ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਬਟੂਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀਟ ਦੇ ਬੱਲਿਓ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਿਸੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਬੈਠਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਅਸੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਿਆ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਭਰੀ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜ ਗਏ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਅਡੋਟੀ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਖੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਦੱਖ ਮਾਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਸ ਦੇਣ ਆਏ ਹਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੱਥਾਠਾੜ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਾਈ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ। ਅੱਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੇਂਟ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ

ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੰਦੇ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਚਲੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਡੋਟੀ ਕਾਰਡ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜਾਤ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਾਤ ਖੱਬੇ ਸੀ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਟੂਏ ਵਿੱਚ ਪਏ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਾਇਕ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਇਨਸਾਨੀ ਫਰਜ਼ ਸੀ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਿਭਾਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਹੱਕੀ ਅਰਥੀ ਕੋਲ ਪਰਸ ਪੁਚਾ ਕੇ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਰਤੀ ਖਲੋਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਬੀਜ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮਾਂਵਾਂ-ਪੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੀ ਗੱਲ ਚੇਤੇ ਆ ਗਈ। 1965 ਦੀ ਜੰਗ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਸੀਸ ਵਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਹਿੰਦ ਦੀ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਜੰਗਲ-ਪਾਣੀ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਰ ਛੱਪ ਕੇ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਉਥੋਂ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੇ ਖੜਕੇ ਦੇ ਅੱਠ ਠੋਕੇ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਮੈਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰ

ਆਪ ਦੀ ਟੈਕਾਲੀਨ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲਏ ਤੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਧਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਛੱਪ ਕੇ ਚੋਤੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਭਾਧਾ ਜੀ ਤਿੱਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਬੜੇ ਸਿਆਣੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਵੀ ਇਹ ਪੈਸੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ। ਉਹ ਬਾਹਰ ਬੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਜਿੱਥੋਂ ਲੋਕ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਚੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੋ ਜਿਨਸ ਵੇਚ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਦੇ ਪੈਸੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਵੇਚੇ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ ਫਿਰ ਹੀ ਇਹ ਬੁਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ। ਉਹ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਜਦ ਬੜ੍ਹੇ ਕੋਲੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਤਾਂ ਭਾਧਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਧਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ। ਭਾਧਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰ ਕਿਆ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਦੇ ਪਾਕਿ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਹੋਈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਜੋ ਮੇਰਾ ਬਟੂਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਚੋਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਕਰ ਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਰ ਪਾਣੀ ਗੋਲਾ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਂਵਾਂ-ਪੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਅੱਠ ਆਉਣਗੇ।

ਸੰਪਰਕ: 98786-00221

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ?

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਇੱਕ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਫੋਨ ਕੋਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਹੀਣ ਸਮਝਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਫੋਨ ਦਾ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਮੀਰ ਹੈ ਜਾਂ ਗਰੀਬ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੋਨ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਨਪੜ੍ਹ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਇੱਕ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਹੋਂਡ ਹੋਲਡ ਡਿਵਾਈਸ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਨੱਚਣਾ, ਗਾਉਣਾ, ਯੋਗਾ, ਮੈਡੀਕਲ, ਰਸੋਈ, ਸੁਨਾਰਾ ਭੋਜਨਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਆਦਿ ਹੋਵੇ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਮਾਂਵਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜੇ ਤੁਰਦਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ, ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਹਾਂਸ ਵਾਲੀ ਵੀਡੀਓ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਹ ਆਦਤ ਏਨੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਫੋਨ ਦੀ ਸੰਗ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਹੋ ਤਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਇਸ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਢ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲਾਭਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲ, ਫੋਨ ਦੇ ਬਿੱਲ, ਟਿਕਟ ਬੁਕਿੰਗ, ਹੋਟਲ ਬੁਕਿੰਗ, ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਖਾਣਾ ਬੁੱਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਕਾਲਿੰਗ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਾਬੀ ਸੱਜਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਦੁਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ, ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣੀਆਂ, ਗੇਮਾਂ ਦੇਖਣੀਆਂ, ਅਣਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਖਬਰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ, ਦਿਮਾਗੀ ਅਸੰਤੁਲਨ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਿਵੇਂ: ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ, ਬੈਂਕ ਕਾਰਡ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਚੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਕੇ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਮ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਫੋਨ ਦਾ ਖਰਚ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਨੌਟ ਖਰਚ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਸਨ। ਅੱਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ ਤੇ ਅਣਲਿਮਟਣ ਕਾਲ ਤੇ ਨੌਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹੱਥ ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਲਹਿੰਦਾ। ਅਖੀਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ

‘ਈ ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਬਦਲੀਆਂ’ ‘ਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ’

ਮਹਿਤਾਪੁਰ/ਜਲੰਧਰ (ਰਾਜਾ, ਰਜਬ ਥਾਪਾ) ਗੋਰਮਿਟ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਵਾਇਆਪਨਕ) ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਈ-ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਬਦਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਣਾ ਨੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਤੋਂ ਈ-ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਬੱਲੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਿੰਦਰ

ਚੌਦਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ 26 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪੋਰਟਲ ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਕੂਲ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਐਮ ਆਈ ਐਸ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪਰ ਉਸ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਇਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਈ ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਹਾਲੀ, ਕੇਵਲਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਸੰਗੋਵਾਲ, ਜਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ, ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਜੰਬਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਗਨ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੰਡਾਲੀ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਨਵਾਬ ਸ਼ਹਿਰ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਪੈਂਡ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਲੀਨਿਕ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਨਵਾਂਬਰ/ਮਨੜੀ ਲਾਭੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਥਾਰਟੀ ਐਸ ਏ ਐਸ ਨਗਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲ ਨੌਜਵਾਨ ਯੁਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਥਾਰਟੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਹਾਂ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਮੁੜ ਭਾਣੇ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੈਲੋਪਮੈਂਟ) ਜੀ ਐਮ ਕਮ ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਆਥਾਰਟੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਲੀਨਿਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਤੋਂ ਦੇ ਦਿਨ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੋਂਟੀਅਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਸਦੇਵ ਪਰਦੇਸੀ, ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਾਲੀ, ਬਲਦੇਵ ਭਾਰਤੀ, ਵੀਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਹਿਤ ਜਾਂਗਲ ਸਾਹਿਬ, ਵਿਜੇ ਰਾਣਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੁੱਬਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਹੀਆਪੁਰ ਟਾਂਡਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਸਲਾਨਾ ਭੰਡਾਰਾ

ਗੁਣਗਾਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਉਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਲਖ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਭੰਡਾਰਾ ਦੀ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੱਠਦਾਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਟਿਮੀ ਜਸਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਮਈ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਕੀ ਪੰਡਿਤ, ਗਗਨ ਭੰਡਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਅਹੀਆਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਰਾ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੀਨੌ ਜਸਰਾ, ਕੋਸ਼ੀਅਰ ਵਿਕਾਸ ਜਸਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਲਾਨਾ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬੰਡਾ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੰਤ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀਪਕ ਕਲੋਆ ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਜੰਗਮ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ

9 ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਨਵਾਂਬਰ, (ਮਨੜੀ ਲਾਭੀ) - ਪੀ. ਸੀ. ਐਮ. ਐਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ. ਸੀ. ਐਮ. ਐਸ. ਏ. ਪੰਜਾਬ ਨੇ 6ਵੀਂ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੋਮ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ 400 ਹੋਰਗੁਲ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਖੰਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲੱਬਧ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਂ ਸਿਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਤਨਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ 'ਚ ਅੰਧੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਡਾਕਟਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੱਸਿਆ ਕਿ 27 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸਾਰਕਰ ਨਤੀਜੇ ਨਾ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਪੀ. ਸੀ. ਐਮ. ਐਸ. ਏ. ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਾਬਾ ਕਿਸ਼ਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਤਹਿਸੀਲ ਨਵਾਂਬਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਨਵਾਂਬਰ (ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਰਗਪੁਰੀਆ) - ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਬਾ ਕਿਸ਼ਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਨਵਾਂਬਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਾਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਮਲਪੁਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬੀ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਜਨ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਬਾ ਕਿਸ਼ਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਲਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪਿਠ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਕਿਸੇ ਵਜ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮੁੱਢੇ ਉਥਾਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖਲੇਪਨ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੰਜ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਸਮਾਜਿਕਾਂ, ਸਿਹਤਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹੜ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ, ਭਰਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

ਮਹਿਤਾਪੁਰ (ਰਾਜਾ) ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹੜ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਆਰਾਈਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਕਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਗਾਜੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਮਰ 52

ਐਸ ਸੀ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਡੋਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਚ 2 ਤੋਂ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣਾ) -ਡੋਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਐਸ ਸੀ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਡੋਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ 2 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਡੋਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਫ਼ਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 3500 ਰੁਪਏ ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਖਾਧ-ਪੁਰਾਕ, ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ, ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਬਕੀ ਡਿੱਠੀ ਲੈਵਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਮਰਦ/ਔਰਤ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਵੀਂ ਪੱਧਰ ਹੋਵੇ, ਪੇਂਡੂ ਪਿੰਡਕੋਕੜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ 30 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਦਫ਼ਤਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੋਅਰੀ, ਮਿੱਠੀ ਸਕੱਤਰਤੋਂ, ਚੌਥੀ ਮਿਲ, ਕਾਮਾ ਨੰਬਰ 439 ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਆਪਾਰ ਕਾਰਡ, ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਕੇ ਵਾਰਮ ਡਰ ਕਰਵੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2, 5 ਭਾਂਡੇ 10 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ 'ਤੇ 33 ਫੀਸਦੀ ਵੀ ਟੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਐਨ.ਐਲ.ਐਮ. ਐਸ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਦੇ ਖ਼ੋਮੇ 'ਤੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 01882-220025, 98722-77136 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਨੇ ਵਿਡੀਓ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਹੋਟਲ ਰਮਾਡਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਦਸਤਖਤ

ਗੁਰਮੀਤ ਪੱਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦਵਾਂ ਪਿਠਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਮ ਟੀ 'ਚ ਦਸਤਖਤ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਸੀ ਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੋਜਕੀ ਖਲਕੀ ਗਫ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਭਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਤ ਆਈ ਐਮ ਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ

